եգիտ զնոսա ի Լիչքին, որ է յայնկոյս ղօղղօղ գետոյն։ Իսկ Թուրքն բանակեալ էր ի Լչկին. իբրեւ տեսին զոսա, ելին արտաքս և եկին ի գողթ, որ է ի գետափն և ոչ ետուն անցանել զգետն, և սոքա աստի, և նոքա անտի մարտ եդեալ կռուէին յառաւօտէ մինչեւ ի 24 ժամ աւուրն, մինչեւ ի գալն նոցա ի ջիպանդ ի գլուխն դաշտուն։ Եւ ի գիշերի տաւութ պէկն էանց ի հալին ձորն։

վասն այսր ամենայնի։ Եւ նա վաղվաղակի առեալ ընդ իւր արս իբրեւ չորս հազարս՝ եկն և բանակեցաւ ի կալեր, և ի յառաւօտուն պահու եհաս ի վրայ հինիցն Թուրքաց, և եգիտ զնոսա բանակեալս ի Լիջկին յայնկոյս ղօղղօղ գետոյն։ Իսկ նոքա անտի իբրեւ տեսին զզօրսն Դաւթի առհասարակ հասին կալան զգետափն, և ոչ տային թոյլ անցանել Դաւթի զգետն. ապա սոքա աստի, և նոքա անտի մարտ եդեալ կռուէին յառաւօտէ մինչեւ ցերեկոյ, և իբրեւ եհաս գիշերն խոյս ետ Դաւիթ, և չուեաց գնաց անտի ի հալիձոր։

և ոչ ետուն նոցա թոյլ անցանել ընդ գետն։ Ապա մարտ եդեալ ընդ միմեանս՝ սոքա աստի, և նոքա անտի՝ յառաւօտէ մինչեւ ցերեկոյ, անկան յերկուց կողմանց բազումք. և առաւել եւս ի հայոց։ Եւ իբրեւ գիշերն ի վրայ եհաս, խոյս ետ Դաւիթ ի տեղւոջէ անտի. զի պակասեցան զօրք իւր. և գնաց ի հալիձոր։

Իսկ մխիթարն փախուցեալ ի նոցանէ գնաց վերստին զօրս գումարեալ ի հայոց, և ի թուրքաց, վերստին խորտակեաց զօսմանցին, և դարձոյց յետս զքաղաքն, և զամուրս ի նոցանէ։ Էառ և զուրդուար քաղաքն և կոտորեաց զամենայն որ ինչ էր ի նմա, և էառ զաւար բազում յոյժ, և զհարիւր վաթսուն բեռինս ուղտուց։ Եւ ինքն դարձ արարեալ անտի եկեալ ժամանակ ինչ բնակեցաւ ի յամուրն խնձորէկս, և անդ իւրոց զօրացն հարեալ թօփով սպանին. և վաղվաղակի հայոցն հատեալ զգլուխ նորա տարին առ փաշայն թավրիզու, և նա ըստ արժանեացն հատոյց նոցա, հատանելով զգլուխ անզգամացն, և ասէ զիարդ իշխեցիք զայդպիսի քաջ այր սպանանել ի զուր տարապարտուց։

Այլ Մխիթարն փախուցեալ ի նոցանէ երթայր վերստին զօրաժողով լինէր ի հայոց և ի թուրքաց, զզօրսն օսմանցւոցն խորտակէր, և առնոյր զվրէժ ի նոցանէ՝ զբազում ամուրս, և զքաղաքս ի նոցանէ թափէր, և երթայր զուրդուար քաղաք պաշարէր, և իբրեւ զբռամբ ածէր զայն ի նոցանէ, զամենեսեան ի սուր սուսերի սատակէր, և զաւար բազում առնոյր ի նոցանէ, և զհարիւր վաթսուն բեռինս ուղտուց։ Եւ անտի դարձ առնէր, և երթայր ժամանակ ինչ ի մեծ բերդն խնձորէկս բնակէր. և անդ յիւրոցն հարեալ թօփով մեռանէր յամի տեառն 1730. յետ երկուց ամաց իշխելոյն. զի նա յօրէ յորմէ հետէ ի խնձորէկս բնակէր, առէին ցնա հայ բնակիչքն, ել գնա՛ աստի ի յամուրն քո. և նա ոչ լսէր նոցա. ուստի յաւուր միում հարին զնա ի պարսպէն և սպանին, և հատեալ զգլուխ նորա առին գնացին ի թավրէզ առ փաշայն օսմանցւոց. իսկ նա իբրեւ ետես զայն զարմացաւ յոյժ. և ի սրտմտութիւն բարկութեան բրդեցաւ ի վերայ այնպիսւոյ անզգամութեան նոցա, և ասէ ո՞վ անօրէնք, և ամբարիշտք. զի՞արդ իշխեցիք ի զուր տարապարտուց սպանանել զտէրն ձեր, և զայդպիսի քաջ այր. և հրամայեաց հատանել զգլուխս ամենեցուն նոցա, որք տարան զայն, և ըստ արժանեացն հատոյց զհատուցումն նոցա։

Զայն իբրեւ գիտաց Մխիթար, ի նմին գիշերի կախեալ ընդ պարիսպն՝ փախեաւ գաղտ… Վերստին գումարեալ առ ինքն զարս ամենհի և զօրաւորս՝ յարձակեցաւ ի քաղաքս թշնամեաց իւրոց. և վրէժս խնդրելով ի նոցանէ վասն կնոջն և որդւոցն՝ խորտակեաց զզօրութիւն նոցա և թափեաց ի նոցանէ զբազում ամուրս և զքաղաքս՝ զորս առեալ էր նախ դաւթի։ Եւ պաշարեալ զքաղաքն որդուվար՝ էառ և զայն. և կոտորեաց ի նմա զամենեսին ի մեծամեծաց մինչեւ ցըփոքրկունս. և էառ զամենայն աւար նոցա։ Եւ եկեալ ի բերդ մի՝ որ կոչիւր խնձորէզք, բնակեցաւ անդ աւուրս ինչ. իսկ ոմանք ի հայոց եղելոց անդ՝ ոխս ունելով ընդ նմա՝ հարին զնա հրացանիւ. և հատեալ զգլուխ նորա՝ տարան առ բդեշխն ի դավրէժ։ Զայն իբրեւ ետես բդեշխն, բորբոքեցաւ բարկութեամբ ի վերայ արանցն, և ասէ. ո՞րք անօրէնք՝ որդի՛ք կորստեան, զիա՞րդ իշխեցիք սպանանել ի զուր տարապարտուց զիշխան ձեր, և կորուսանել յերկրէ զայդպիսի այր զօրաւոր. և անդէն հրամայեաց հատանել զգլուխս նոցա։

Այս բաղդատութիւններէն յետոյ սակայն կարեւոր բաղդատութիւն մը կայ ընելիք՝ մեր Վենետկեան աղբիւր—ձեռագիրներուն՝ Արգար Ստեփաննոսեան Գուլամիրեանցի հրատարակութեան հետ համեմատուած։ Վերջինս նորանոր փաստեր պիտի տայ մեզի նախ պատմող աղբիւրներու մասին, և յետոյ գրի առնողներուն։

Մեր ցարդ ըսածներէն ընական է պիտի հետեւի թէ Մխիթարեան Հայրերու գրի առած պատմութիւններն են որ Րաֆֆիի «Դաւիթ բէկ»ին աղբիւր ծառայած են. անշուշտ, այդ է հետեւութիւնը. և սակայն նկատելի կարեւոր պարագան այն է որ Րաֆֆի երբեք բախտը չէ ունեցած ո՛ և է կերպով տեսնելու կամ օգտուելու